

16 september 2022

Bericht RIVM inzake voorbereidingen op de herhaalvaccinatie tegen COVID-19 in het najaar van 2022

Inleiding

Op 19 juli jl. heeft het OMT-V (accinatie) vergaderd en een advies naar VWS uitgebracht over de herhaalprik tegen COVID-19. Daarop heeft VWS op 29 juli bericht ([link Kamerbrief](#)): iedereen van 12 jaar of ouder die de basisserie tegen corona heeft gehad kan in het najaar een herhaalprik krijgen via de GGD. Dit is een vaccinatie uit voorzorg vanwege een te verwachten toename van viruscirculatie in het najaar/winter. Deze vaccinatie kan worden gegeven vanaf minimaal 3 maanden na een eerder gegeven vaccinatie of minimaal 3 maanden na doorgemaakte COVID-19. De GGD'en zijn nu aan het opschalen om vanaf maandag 19 september 2022 te starten met deze vaccinatieronde.

Tijdspad

- Leeftijd: Allereerst zullen personen van 60 jaar en ouder door het RIVM worden uitgenodigd vanaf 13 september, van oud naar jong. Zij kunnen met hun uitnodiging vanaf 19 september gevaccineerd worden bij de lokale GGD'en na het maken van een afspraak. Ook zorgpersoneel zal vanaf 19 september een herhaalvaccinatie kunnen krijgen. Zij worden uitgenodigd via hun werkgever en halen de vaccinatie bij de GGD.
- Risicogroepen: Personen van 12-59 jaar met een aandoening of specifiek medicatiegebruik, die vanwege die reden jaarlijks uitgenodigd worden voor de influenzavaccinatie door hun huisarts, zullen via hun huisarts een uitnodiging ontvangen in oktober. Naar verwachting kunnen zij vanaf medio oktober 2022 met deze uitnodiging bij de lokale GGD gevaccineerd worden.
- Overige personen > 12 jaar: Spoedig hierna kunnen alle overige personen van 12 jaar en ouder die niet op een van de bovenstaande manieren een uitnodiging hebben ontvangen, een herhaalvaccinatie krijgen bij een lokale GGD als zij dat willen. Initieel zal men daartoe een afspraak moeten maken, mogelijk komt er ook ruimte voor vrije inloop. Vaccinatie is aanvullend in ieder geval geadviseerd voor mantelzorgers en huisgenoten van personen uit de medische hoogrisicogroep, waaronder de ernstig immuungecompromitteerde patiënten.

Patiëntselectie

Patiënten (12-59 jaar) met aandoeningen of medicatiegebruik die vanwege die reden jaarlijks worden uitgenodigd voor de influenzavaccinatie door hun huisarts, zullen via hun huisarts een uitnodiging krijgen voor de herhaalvaccinatie tegen COVID-19 in najaar 2022. Dit betreft niet alleen (ernstig) immuungecompromitteerde patiënten, maar ook personen met aandoeningen van hart en longen, diabetes etc. (de 'griepgroep'). Er wordt dus binnen de risicogroepen jonger dan 60 jaar geen onderscheid gemaakt of prioritering ingevoerd bij selectie, uitnodiging of vaccinatie van de hoogrisicogroepen en de overige medische risicogroepen.

De medisch specialisten kunnen in de komende maanden bij de communicatie over de herhaalprik een rol spelen door (ernstig) immuungecompromitteerde patiënten en hun huisgenoten/mantelzorgers te adviseren de herhaalprik te halen.

Vernieuwde vaccins

Conform het OMT-V advies zal er gevaccineerd worden met een vernieuwd mRNA COVID-19 vaccin waarin zowel de originele Wuhan-variant is opgenomen als een Omikron-variant van SARS-CoV-2 (een zogeheten bivalent COVID-19-vaccin). Zowel Pfizer als Moderna hebben een dergelijk bivalent vaccin geproduceerd en beide zijn per half

september leverbaar. Deze vaccins zijn nu officieel via de EMA geregistreerd als boostervaccinatie. Er zal geen mogelijkheid zijn voor een persoon om te kiezen bij de GGD op het moment van vaccinatie voor één van beide vaccins. Deze vaccins bevatten de genetische code voor de Omikron BA.1-variant naast die voor de Wuhan-variant. Pfizer komt waarschijnlijk op korte termijn ook met een bivalent vaccin waarin naast de Wuhan-variant een Omikron BA.4/BA.5 variant is opgenomen en zal na registratie bij de EMA mogelijk overschakelen van levering van de bivalente BA.1 variant op de levering van de bivalente BA.4/BA.5 variant. Beide bivalente vaccins bieden een bredere bescherming tegen Omikron-varianten dan de originele monovalente vaccins. Het is nog onbekend of er verschil is in klinische effectiviteit tussen beide bivalente vaccins. Welke varianten zullen circuleren in het najaar is ook nog onbekend. Daarbij zijn de onderlinge verschillen tussen de omikronsubvarianten aanzienlijk geringer dan die tussen de omikronvariant en wuhan-, alfa- en deltavarianten. Er is daarom geen aanleiding om binnen de uitvoering van de najaarscampagne onderscheid te maken tussen een bivalent vaccin met Omikron BA.1 of – indien het geregistreerd wordt en beschikbaar komt – Omikron BA.4/5.

Overig

- Medische specialisten kunnen in de communicatie met hoogrisico-patiënten en hun huisgenoten melden dat herhaalvaccinatie tegen COVID-19 van belang is om adequate bescherming te houden tegen infectie vooral nu alle andere virus beperkende maatregelen zijn afgeschaald:
 - o Immuungecompromitteerde patiënten kunnen vanwege hun aandoening of gebruikte medicatie onvoldoende vaccinatierespons hebben ontwikkeld na eerdere vaccinaties en/of sneller 'waning' hebben van de eerder verkregen vaccinatierespons.
 - o Bovendien zijn de ernstig immuungecompromitteerde patiënten ook onderdeel van de medische hoogrisicogroep: zij hebben een hoger risico op overlijden of opname bij COVID-19 dan leeftijdsgenoten zonder die aandoeningen, ook na eerdere vaccinaties.
- Zoals af te leiden uit bovenstaande zullen immuungecompromitteerde patiënten van 60 jaar en ouder vanwege hun leeftijd eerder een uitnodiging ontvangen voor de herhaalvaccinatie dan immuungecompromitteerde patiënten jonger dan 60 jaar. Dat is de consequentie van de twee verschillende routes voor uitnodiging. De huidige epidemiologische situatie maakt dat een eventuele vertraging van enkele weken van deze vaccinatie uit voorzorg op basis van leeftijd nu niet als onoverkomelijk wordt gezien. De capaciteit van de GGD is voldoende opgeschaald om wachttijden voor vaccinatie kort te houden.
- Immuungecompromitteerde patiënten die na de basisserie van 2 of 3 vaccinaties nog géén eerste boostervaccinatie of géén tweede boostervaccinatie ('herhaalprik') hebben gehaald (b.v. vanwege twijfel of vanwege recente COVID-19), krijgen nu een bivalent COVID-19 vaccin aangeboden en hoeven niet eerst de andere boostervaccinatie(s) 'in te halen'.